

vroeg. Wanneer het gebeurde, dat Grootmoeder, verstrooid, een hunner een schotel reikte, waarvan zij zelve nog niet had genomen, dan wees het kind den schotel af met de woorden: — Na u, Groma?

Zou vader Van Alphen, in zijn jonge jaren, misschien ook een geniale levenskunstenaar zijn geweest?
H. R.

HERMAN DE MAN, *Meester Langelaar*, Rotterdam, Nijgh en van Ditmar's Uitg. Mij., 1929.

Herman de Man heeft ons al menig blijk van zijn talent gegeven, en het was met een bepaalde verwachting dat ik zijn bundel vertellingen opensloeg. Een bundel verzamelde verhalen, het schijnt dat het een vorm is die meestal het publiek niet behaagt, mij dunkt ten onrechte. Een vertelling stelt hoge eischen aan den verteller, en de lectuur ervan kan men meestal in de zelfde leesperiode beginnen en eindigen, zoodat men de sfeer ervan in zijn geheel gemakkelijker in zich kan openen. De bundel van Herman de Man geeft menig staal van zijn sterk kunnen, maar er staan ook verhalen tegenover die ons het gevaar toonen van De Man's zelfverzekerdheid. Er is in deze verhalen hier en daar onnaspeurlijk iets van overmoed geslopen, men voelt dat de schrijver zeker was van zijn kracht, en deze zekerheid die niet met deemoed gepaard bleef, gaf aan den toon van enkele verhalen iets gewild-ironisch, dat aan de karakters der personen schade deed.

Iets van speelschheid, die van pedanterie niet vrij is, doorademt een verhaal als „Meester Langelaar”. De personen zijn scherp gezien, de situatie is niet onmogelijk en toch, wij gelooven ten slotte niet in deze menschen.

Daar is een gewildheid in den vorm, een lust de dingen toe te spitsen, een soms kinderachtige manier om te overbluffen, die schadelijk werkt op het overigens typische en doordachte verhaal. Om dezelfde redenen kan ik „Wilde avonturen in een tam land” ook niet voluit waardeeren, al wemelt het van geestige flitsen, die echter lang niet altijd zuiver zijn. Dikwijls is hier de humor, de ironie niet liefdevol, doch troebel en op succes bedacht.

Maar in de daaropvolgende verhalen hervindt men De Man's eigen toon, zijn eigen kracht. Wij zijn dan wel is waar over de helft van het boekdeel, maar het goede komt nooit te laat! „De eeuwige Rivier” is een sober verhaal van een zeeman die, zonder het te merken, zoozeer met de atmosfeer van het water is vergroeid dat hij elders niet aarden kan, ook al heeft hij héél zijn leven naar de stad en het avontuur verlangd. Op zijn ouden dag komt voor hem nog de kans, als portier van een bankinstelling, maar deze man, die zijn eigen hart niet kent, houdt het er ten slotte niet uit. Dort wo du nicht bist Strak en ingehouden, in dien eigenaardigen, landelijken,